

Dekret prezidenta republiky o potrestání nacistických zločinců, zrádců a jejich pomahačů

Nepředstavitelné nacistické zločiny vedly již během války k vytvoření mezinárodních vyšetřovacích institucí a legislativy jednotlivých států za účelem potrestání jak okupantů, tak i kolaborantů.

**Dekret prezidenta republiky o potrestání nacistických zločinců,
zrádců a jejich pomahačů a o mimořádných lidových soudech**

1945, únor 1., Londýn
NA, PMR-L, kart. 87

PRESIDENT

ČESKOSLOVENSKÉ REPUBLIKY

Dekret presidenta republiky

ze dne *1. února 1945*

o potrestání nacistických zločinců, zrádců a jejich
pomahačů a o mimořádných lidových soudech.

O přísnou spravedlnost volají neslýchané zločiny, kterých se dopustili nacisté a jejich zrádní spoluviníci na Československu. Porobení vlasti, vraždění, zotročování, loupení a ponižování, jehož obětí byl československý lid, a všechna ta stupňovaná německá zvěrstva, kterým bohužel pomáhali nebo asistovali i zpronevěřilí občané českoslovenští, z nichž někteří zneužili při tom i vysokých úřadů, mandátů nebo hodností, musí dojíti zaslouženého potrestání bez průtahů, aby nacistické a fašistické zlo bylo vyvráceno z kořene. Proto již nyní v zahraničí, a ovšem s výhradou změn a doplňků, jež by přičinily příslušné zákonodárny instituce ve vlasti, ustanovují k návrhu vlády a po slyšení Státní rady takto :

PRESIDENT
ČESKOSLOVENSKÉ REPUBLIKY

HLAVA I.

Z l o č i n y   p r o t i   s t á t u .

§ 1.

Kdo se v době zvýšeného ohrožení republiky (§ 17) dopustil na území republiky nebo mimo ně některého z těchto zločinů podle zákona na ochranu republiky ze dne 19. března 1923, č. 50 Sb. z. a n. : úkladů o republiku (§ 1.), trestá se smrtí; kdo se dopustil přípravy úkladů (§ 2.), ohrožení bezpečnosti republiky (§ 3.), prorady (§ 4. odst. 1.), zrady státního tajemství (§ 5. odst. 1.), vojenské zrady (§ 6. odst. 1., 2. a 3.) a násilí proti ústavním činitelům (§ 10. odst. 1.), trestá se těžkým žalářem od dvaceti let až na doživotí a za okolností zvláště přitěžujících smrtí.

§ 2.

Kdo v době zvýšeného ohrožení republiky (§ 17) byl členem organizací : Die Schutzstaffeln der Nationalsozialistischen Arbeiterpartei (S.S.), nebo Geheime Staatspolizei (Gestapo, německá tajná státní policie), nebo zvláštních oddílů S.S., nebo Die Sturmabteilungen des Führers (S.A.), nebo Freiwillige Schutzstaffeln (F.S.), nebo Rodobrany, nebo Szabadcsapatok, nebo

PRESIDENT
ČESKOSLOVENSKÉ REPUBLIKY

- 3 -

jiných zde nejmenovaných organizací podobné povahy, trestá se, nedopustil-li se činu přísněji trestného, za zločin těžkým žalářem od pěti do dvaceti let, a za okolností zvláště přitěžujících těžkým žalářem od dvaceti let až na doživotí.

§ 3.

1) Kdo v době zvýšeného ohrožení republiky (§ 17.) propagoval nebo podporoval nacistické nebo fašistické hnutí, nebo kdo v oné době tiskem, rozhlasem, filmem nebo divadlem, nebo na veřejném shromáždění schvaloval nebo obhajoval nepřátelskou vládu na území republiky, nebo jednotlivé nezákonné činy okupačních velitelství a úřadů a orgánů jim podřízených, trestá se, nedopustil-li se činu přísněji trestného, za zločin těžkým žalářem od pěti do dvaceti let, spáchal-li však takový zločin v úmyslu, aby rozvrátil mravní, národní nebo státní vědomí československého lidu, zejména československé mládeže, trestá se těžkým žalářem od deseti do dvaceti let, a za okolností zvláště přitěžujících těžkým žalářem od dvaceti let až na doživotí, nebo smrtí.

2) Kdo v téže době byl činovníkem nebo velitelem v organizacích Nationalsozialistische Deutsche Arbeiterpartei (NSDAP),

PRESIDENT
ČESKOSLOVENSKÉ REPUBLIKY

nebo Sudetendeutsche Partei (S.D.P.), nebo Vlajka, Hlinkova nebo Svatoplukova garda, nebo v jiných fašistických organizacích podobné povahy, trestá se, nedopustil-li se činu přísněji trestného, za zločin těžkým žalářem od pěti do dvaceti let.

§ 4.

Československý občan, který v době zvýšeného ohrožení republiky (§ 17.) v zahraničí vědomě rozvracel hnutí směřující k osvobození republiky Československé v její předmnichovské ústavě a jednotnosti, anebo jinak vědomě poškozoval zájmy republiky Československé, zejména kdo ohrožoval bezpečnost občanů pracujících pro osvobození republiky doma, trestá se, nedopustil-li se zločinu přísněji trestného, těžkým žalářem od pěti do dvaceti let.

Z l o č i n y   p r o t i   o s o b á m .

§ 5.

1) Kdo v době zvýšeného ohrožení republiky (§ 17.) dopustil se ve službách nebo v zájmu Německa nebo jeho spojenců nebo republice nepřátelského hnutí, jeho organizací či členů, těchto zločinů :

a) podle trestního zákona ze dne 27.května 1852 čís.117 ř.z. zločinů veřejného násilí loupeže lidí (§ 90.), veřejného

PRESIDENT
ČESKOSLOVENSKÉ REPUBLIKY

násilí nakládání s člověkem jako s otrokem (§ 95.), vraždy (§§ 134-137.), zabití (§§ 140.a 141.) a těžkého poškození na těle (§ 156),

b) podle trestního zákona zák.čl.V.z r.1878 zločinů vraždy (§ 278), úmyslného zabití (§ 279), těžkého ublížení na těle s následky smrtelnými (§§ 306.a 307.) a loupeže dětí (§ 317.), trestá se smrtí.

2) Kdo v téže době, za týchž okolností a za týmž účelem se dopustil těchto zločinů :

a) podle trestního zákona ze dne 27.května 1852 čís.117 ř.z. zločinů veřejného násilí neoprávněným omezováním osobní svobody člověkovy (§ 93.), veřejného násilí vydíráním (§ 98.), veřejného násilí nebezpečným vyhrožováním (§ 99.) a těžkého poškození na těle (§§ 152.a 155.),

b) podle trestního zákona zák.čl.V. z r.1878 zločinů bezprávného omezování osobní svobody člověka (§§ 232.,234.a 325.), těžkého ublížení na těle (§ 301.) a vydírání (§§ 350.a 353.), trestá se těžkým žalářem od deseti do dvaceti let.

§ 6.

1) Kdo v době zvýšeného ohrožení republiky (§ 17.) nařídil ve prospěch válečného úsilí Německa nebo jeho spojenců nuce-

PRESIDENT
ČESKOSLOVENSKÉ REPUBLIKY

- 6 -

nou nebo povinnou práci, a ten, kdo při vydání a výkonu takového nařízení spolupůsobil, trestá se, nedopustil-li se činu přísněji trestného, za zločin těžkým žalářem od pěti do deseti let.

2) Byl-li však takovým nařízením obyvatel republiky donucen pracovati v cizině nebo za okolností nebo na místech jeho životu nebo zdraví nebezpečných, trestá se viník bez ohledu na účel práce těžkým žalářem od deseti do dvaceti let.

§ 7.

1) Kdo sám nebo v součinnosti s jinými v době zvýšeného ohrožení republiky (§ 17.) ve službách nebo v zájmu Německa nebo jeho spojenců nebo republiky nepřátelského hnutí, jeho organizací či členů zavinil ztrátu svobody obyvatele republiky bez jiných následků, trestá se za zločin těžkým žalářem od pěti do dvaceti let. Způsobil-li viník takto ztrátu svobody většího počtu obyvatel republiky, může soud uložit trest těžkého žaláře od dvaceti let až na doživotí, za okolností pak zvláště přitěžujících trest smrti.

2) Kdo v téže době, za týchž okolností, za týmž účelem a týmž způsobem způsobil obyvatele republiky těžké oblížení na těle bez těžkých následků (odst.3.), trestá se za zločin těžkým

PRESIDENT
ČESKOSLOVENSKÉ REPUBLIKY

žalářem od deseti do dvaceti let, a za okolností zvláště přitěžujících žalářem od dvaceti let až na doživotí. Byl-li však takto postižen větší počet osob, může soud uložit trest smrti.

3) Kdo v téže době, za týchž okolností, za týmž účelem a týmž způsobem způsobil udáním, soudním usnesením, rozsudkem, nařízením nebo správním rozhodnutím jakéhokoliv druhu, výkonem rozsudku, nařízením nebo správním rozhodnutím nebo jinak smrt obyvatele republiky, těžké ublížení na těle obyvatele republiky s následky označenými v § 156.trest.zák.čís.117 z r.1852 a v §§ 306.,307.trest.zákona zák.čl.V. z r.1878, nebo jeho deportací, trestá se za zločin smrti.

Z l o č i n y   p r o t i   m a j e t k u .

§ 8.

1) Kdo v době zvýšeného ohrožení republiky (§ 17.) se dopustil ve službách nebo v zájmu Německa nebo jeho spojenců, republice nepřátelského hnutí, jeho organizací či členů těchto zločinů :

a) podle trestního zákona ze dne 27.května 1852 č.117 ř.z. zločinů veřejného násilí zlomyslným poškozením cizího majetku (§ 85.) s následky podle § 86.odst.2., žhářství (§ 166.)

PRESIDENT
ČESKOSLOVENSKÉ REPUBLIKY

- 8 -

za okolností a s následky podle § 167.písm.a), loupeže (§ 190.)
za okolností a s následky podle § 195;

b) podle trestního zákona zák.čl.V. z r.1878 zločinů
žhářství (§ 424), loupeže (§§ 344.a 345.), za okolností a s
následky podle § 349. bod 2.a odst.III., trestá se smrtí.

2) Kdo v téže době, za týchž okolností a za týmž účelem
se dopustil těchto zločinů :

a) podle trestního zákona ze dne 27.května 1852 č.117
ř.z. zločinů veřejného násilí násilným vpadnutím do cizího
nemovitého statku (§ 83.), veřejného násilí zlomyslným poškozením
cizího majetku (§ 85.odst.1.), žhářství (§ 166.) za okolností a
s následky podle § 167.písm.b)-g), krádeže (§§ 171.-180.), zpro-
nevěry (§§ 181.-183.) podílnictví na krádeži nebo zpronevěře
(§§ 185.a 186.), loupeže (§ 190.) za okolností a s následky
podle §§ 191.-194., podílnictví na loupeži (§ 196.), podvodu
(§§ 197.-201. a § 203.);

b) podle trestního zákona zák.čl.V. z r.1878 zločinů
porušení domácnosti soukromými osobami (§§ 330.a 331.), přečinu
poškození cizího majetku (§ 418.a 420.), který se za okolností
odst.1. tohoto paragrafu kvalifikuje jako zločin, žhářství
(§§ 422.a 423.), krádeže (§§ 333.-341.), zpronevěry (§ 355.),
loupeže (§§ 344.-346.), nakolik čin není trestný podle odst.1.

PRESIDENT
ČESKOSLOVENSKÉ REPUBLIKY

písm.b) tohoto paragrafu, podílnictví (§ 370.), podvodu (§ 379. ve znění § 50.trestní novely) za okolností a podle § 383.odst. II. s výjimkou § 382.,

trestá se těžkým žalářem od deseti do dvaceti let, a za okolností zvláště přitěžujících těžkým žalářem od dvaceti let až na doživotí.

§ 9.

Kdo sám nebo v součinnosti s jinými v době zvýšeného ohrožení republiky (§ 17.) ve službách nebo v zájmu Německa nebo jeho spojenců nebo republiky nepřátelského hnutí, jeho organizací či členů způsobil udáním, soudním usnesením, rozsudkem, nařízením nebo správním rozhodnutím jakéhokoliv druhu, nebo výkonem rozsudku, nařízení nebo správního rozhodnutí, že československému státu nebo právnické či fyzické osobě bylo proti zákonu republiky odňato jmění zcela nebo zčásti, trestá se, nedopustil-li se činu přísněji trestného, za zločin těžkým žalářem od deseti do dvaceti let, a za okolností zvláště přitěžujících žalářem od dvaceti let až na doživotí.

§ 10.

Kdo v době zvýšeného ohrožení republiky (§ 17.) zneužil tísně způsobené národní, politickou či rasovou persekucí, aby

PRESIDENT
ČESKOSLOVENSKÉ REPUBLIKY

se obohatil na úkor státu, právnické či fyzické osoby, trestá se, nedopustil-li se činu přísněji trestného, za zločin těžkým žalářem od pěti do deseti let.

V š e o b e c n á   u s t a n o v e n í .

§ 11.

Podle tohoto dekretu bude potrestán i cizinec, jenž se dopustil zločinu uvedeného v § 1., nebo některého ze zločinů uvedených v §§ 4.-9. v cizině, dopustil-li se jich na československém státním občanu neb na československém veřejném nebo soukromém majetku.

§ 12.

1) Jednání trestné podle tohoto dekretu není ospravedlněno tím, že je nařizovaly nebo dovolovaly předpisy jiného práva než československého nebo orgány zřízené jinou státní mocí než československou, aniž jest omluveno tím, že pachatel takové neplatné předpisy za ospravedlnění považoval.

2) Jednání trestné podle tohoto dekretu se však nepřičítá k vině pachateli, který podnikl toto jednání jen proto, aby odvrátil nebo zmenšil skutečné nebezpečí bezprávně hrozící životu, nebo svobodě, nebo hrozící naprostou zkázou hospodářské existence

PRESIDENT
ČESKOSLOVENSKÉ REPUBLIKY

jeho nebo jiných lidí, anebo aby odvrátil nebo zmenšil škodu hrozící republice. Nešlo-li však při tom o donucení neodolatel-
né, bude pachatel ospravedlněn jenom tehdá, nepřevýšila-li
mravní nebo hmotná škoda z jednání vzešlá neúměrně prospěch jím
sledovaný, a učinil-li pachatel vše, co bylo v jeho moci, aby
škoda byla odčiněna.

3) Neodolatelné donucení rozkazem představeného nesproštu-
je viny nikoho, kdo se dobrovolně stal členem organizací, jejichž
členství ukládalo vykonat každý, i zločinný rozkaz.

§ 13.

Odsoudí-li soud pro zločin v tomto dekretu uvedený, a
neupustí-li od trestu (§ 15.odst.2.), vysloví zároveň :

a) že odsouzený pozbývá na určitou dobu nebo navždy
občanské cti (§ 14.);

b) že odsouzený část trestu na svobodě nebo celý trest
odpyká ve zvláštních nucených pracovních oddílech, které se
zřídí zvláštním zákonem;

c) že celé jeho jmění nebo část jeho jmění propadá ve
prospěch státu.

§ 14.

Pozbytí občanské cti (§ 13a) znamená :

PRESIDENT
ČESKOSLOVENSKÉ REPUBLIKY

- 1) trvalou ztrátu vyznamenání, řádů a čestných odznaků, veřejných služeb, hodností a funkcí, akademických hodností, jakož i ztrátu odpočivných a zaopatřovacích požitků, platů z milosti a všelikých jiných platů z peněz veřejných;
- 2) u poddůstojníků/^{degradaci} a u důstojníků kasaci;
- 3) ztrátu způsobilosti k nabytí, výkonu a opětnému nabytí práv uvedených pod čís.1) a 2), a práv ztracenými hodnostmi podmíněných;
- 4) ztrátu práva voliti a volen nebo povolán býti k veřejné funkci nebo hlasovati ve věcech veřejných;
- 5) ztrátu způsobilosti zastávati funkce ve sdruženích (spolcích nebo jiných útvarech podobných);
- 6) ztrátu způsobilosti býti vlastníkem, vydavatelem nebo redaktorem, nebo jakkoli spolupůsobiti při vydávání a redakci periodického tiskopisu, jakož i nakládati, vydávati a uveřejňovati tiskopisy neperiodické;
- 7) ztrátu způsobilosti konat veřejné přednášky nebo projevy;
- 8) ztrátu způsobilosti k práci ve výchovných nebo uměleckých institucích nebo podnicích;
- 9) ztrátu způsobilosti býti zaměstnavatelem nebo spoluzaměstnavatelem;

PRESIDENT
ČESKOSLOVENSKÉ REPUBLIKY

- 13 -

- 10). ztrátu způsobilosti provozovati svobodná zaměstnání;
- 11) ztrátu způsobilosti býti členem představenstva (správní rady) společností a společenstev;
- 12) ztrátu způsobilosti býti vedoucím úředníkem v podniku soukromém.

Kdo přestoupí zákazy v tomto paragrafu obsažené, bude potrestán řádným soudem pro přestupek vězením od jednoho týdne do tří měsíců.

§ 15.

1) Trest na svobodě nelze snížit pod dolní hranici sazby a zaměnit jeho způsob za mírnější.

2) Jen tehdá, je-li obecně známo, nebo lze-li prokázati bez průtahů, že obžalovaný se pozdější svou činností zasloužil o osvobození republiky z nepřátelské moci, anebo o nápravu nebo zmenšení zla nepřitelem způsobeného, a že po svém obrácení na cestě povinnosti už vytrval, může soud snížit trest i pod dolní hranici sazby a zaměnit jeho způsob za mírnější, v případech pak zvláštního ohledu hodných i v odsuzujícím výroku od potrestání upustiti.

§ 16.

Zločiny trestné podle tohoto dekretu a výkon trestu se nepromlčují.

PRESIDENT
ČESKOSLOVENSKÉ REPUBLIKY

- 14 -

§ 17.

Dobou zvýšeného ohrožení republiky rozumí se doba od 21.května 1938 do dne, který bude určen vládním nařízením.

§ 18.

Zločiny trestné podle tohoto dekretu buďtež pokládány vždy za zvlášť zavržitelné ve smyslu § 1.odst.1.zákona o státním vězení ze dne 16.července 1931 čís.123 Sb.z. a n.

§ 19.

Nadržování zločinům trestným podle tohoto dekretu trestá se podle platných trestních zákonů s těmito změnami :

- 1) u zločinů proti státu trestá se nadržování stejně jako tyto zločiny;
- 2) u týchž zločinů je i nadržování ukryváním osob blízkých (§ 39.ad 4.zák.č.50/23 na ochranu republiky) trestné jako zločin a trestá se těžkým žalářem od pěti do dvaceti let, ukládá-li však na zločin sám tento dekret trest smrti, těžkým žalářem od jednoho do deseti let;
- 3) u ostatních zločinů trestá se nadržování těžkým žalářem
  - a) od deseti do dvaceti let, ukládá-li na zločin sám tento dekret trest smrti nebo těžkého žaláře v trvání více než dvaceti let,

PRESIDENT

ČESKOSLOVENSKÉ REPUBLIKY

- b) od jednoho do deseti let, ukládá-li na zločin sám tento dekret trest nižší.

HLAVA II.

M i m o ř á d n é l i d o v é s o u d y .

§ 20.

1) Mimořádným lidovým soudům přísluší souditi všechny zločiny trestné podle tohoto dekretu, odpovídají-li za ně trestně jako pachatelé, spolupachatelé, spoluviníci, účastníci nebo nadržovatelé osoby uvedené v § 2. a v § 3.odst.2.; odpovídají-li za ně trestně osoby jiné, soudí je mimořádné lidové soudy tehdy, navrhnou-li jejich stíhání před nimi veřejný žalobce.

2) Místní příslušnost mimořádných lidových soudů se určuje předpisy trestních řádů platných na území republiky.

S l o ž e n í a s í d l o m i m o ř á d n ý c h s o u d ů .

§ 21.

1) Mimořádný lidový soud vykonává svoji pravomoc v tříčlenných senátech, složených z předsedy, jímž musí býti soudce

PRESIDENT
ČESKOSLOVENSKÉ REPUBLIKY

z povolání (občanský nebo vojenský soudce), a ze dvou soudců z lidu.

2) Předsedy mimořádných lidových soudů, jejich náměstky a soudce z povolání (odst.1.) jmenuje prezident republiky k návrhu vlády ze seznamu osob porízených za tím účelem okresními národními výbory. Z jiných seznamů okresními národními výbory porízených jmenuje vláda soudce z lidu.

3) Předsedovi mimořádného lidového soudu nebo jeho náměstku náleží, aby z osob jmenovaných v odst.2. sestavil senát nebo senáty s potřebnými náhradníky.

4) Mimořádné lidové soudy se zřídí v sídlech krajských soudů. Každý senát mimořádného lidového soudu může však podle uvážení svého předsedy zasedati, ukáže-li se toho potřeba, v kterémkoli místě soudního obvodu. Politický úřad (po případě národní výbor) v tomto případě na požádání předsedy senátu je povinen postarati se o místnost pro soud s potřebným zařízením, o bezpečnost soudu četnickou nebo vojenskou pohotovostí, o kněze a soudního lékaře, jakož i o kata s potřebným počtem pomocníků tak, aby se rozsudek smrti mohl bez průtahu vykonati na místě samém.

5) Vládním nařízením bude ustanoveno, jaký slib budou soudcové z lidu skládati, a jaká náhrada výloh a ušlého výdělku jim přísluší.

PRESIDENT
ČESKOSLOVENSKÉ REPUBLIKY

§ 22.

Při hlasování hlasují nejprve soudcové z lidu a to starší před mladším.

V e ř e j n ý   ž a l o b c e .

§ 23.

1) Veřejné žalobce u mimořádných lidových soudů jmenuje vláda nebo z jejího pověření ministr spravedlnosti pro určité údobí, pro určité případy nebo pro celou dobu činnosti soudu z prokurátorů nebo z jiných osob, které dosáhly doktorátu práv, nebo složily tři státní zkoušky právnické, nejméně však státní zkoušku judiciální, pokud budou v seznamech porízených za tím účelem okresními národními výbory.

2) Veřejní žalobci u mimořádných lidových soudů jsou podřízeni ministru spravedlnosti.

Ř í z e n í   p ř e d   m i m o ř á d n ý m i   l i d o v ý m i
s o u d y .

O b e c n á   z á s a d a .

§ 24.

1) V řízení před mimořádnými lidovými soudy platí zásady řízení před soudy stannými, a to v úpravě provedené v §§ 25.-31. tohoto zákona. Tam, kde dekret odkazuje na předpisy řízení řád-

PRESIDENT
ČESKOSLOVENSKÉ REPUBLIKY

ného, jsou míněny předpisy trestního řádu platného v historických zemích a trestného poriadku platného na Slovensku a na Podkarpatské Rusi.

2) Byl-li obžalovaný rozsudkem mimořádného lidového soudu osvobozen, nevylučuje se tím jeho stíhání před příslušným soudem řádným, případně před soudem státním podle zák.č.681/1935 nebo před krajským soudem příslušným pro souzení vojenské zrady podle zák.č.130/1936 a vl.nař.č.258/1937. Tento soud posoudí věc znova řízením řádným, při čemž platí hmotně-právní ustanovení tohoto dekretu (§§ 1.-19.), stejně jako když osoba provinilá hned předem byla pohnána před soud řádný (§ 20.). Návrh, aby se takto proti obžalovanému postupovalo, musí však býti podán nejpozději do tří měsíců ode dne osvobozujícího rozsudku.

§ 25.

1) Řízení před mimořádným lidovým soudem zahajuje se k návrhu veřejného žalobce (§ 23.). Budiž při tom dbáno pravidla, že před mimořádný lidový soud mají býti pohnány osoby přistižené při činu, nebo takové, jichž vinu bude lze bez průtahu prokázati. Osoby těžce nemocné a ženy těhotné nebudtež poháněny před mimořádný lidový soud, dokud tento jejich stav trvá.

2) Celé řízení proti jednotlivému obžalovanému koná se pokud možno bez přerušování od počátku až do konce před mimořádným

PRESIDENT
ČESKOSLOVENSKÉ REPUBLIKY

lidovým soudem. Řízení proti jednotlivému obžalovanému nesmí trvati déle než tři dny. Tato lhůta se počítá od okamžiku, kdy byl obžalovaný před soud postaven.

3) Nedospěje-li lidový soud v třídní lhůtě k rozsudku, postoupí věc příslušnému soudu řádnému (§ 24.odst.2.). V tomto případě rozhodne také, zda se má obžalovaný ponechati ve vazbě.

4) Mimořádné lidové soudy mohou konati hlavní přelíčení i v nepřítomnosti obžalovaného. Obsílka k hlavnímu přelíčení doručí se obžalovanému osobně. Nemohla-li být doručena, obešle se obžalovaný vyhláškou na soudní desce. Soud může kromě toho naříditi obeslání obžalovaného rozhlasem.

§ 26.

Řízení před mimořádným lidovým soudem je ústní a veřejné. Obžalovaný má právo zvoliti si sám obhájce nebo požádati soud, aby mu zřídil obhájce chudých, je-li nemajetný. Nepoužije-li obžalovaný svého práva, zřídí mu soud obhájce z moci úřední. Jak obžalovaný tak soud mohou obhajobou pověřiti i osobu nezapsanou v seznamu obhájců, která dosáhla doktorátu práv nebo složila tři státní zkoušky právnické, nejméně však státní zkoušku judicielní.

§ 27.

1) Hlavní přelíčení před mimořádným lidovým soudem zahajuje se po vyvolání věci a zjištění generálií výkladem veřejného

PRESIDENT
ČESKOSLOVENSKÉ REPUBLIKY

žalobce, které skutky jsou obžalovanému kladeny za vinu. Výslech obžalovaného a provádění důkazů řídí se obecně předpisy řádného trestního řízení. Protokoly o výsleších spoluviníků a svědků a dobrá zdání znalců mohou se čísti vždy, když předseda senátu považuje jejich čtení za účelné.

2) Řízení se zpravidla omezí na čin nebo činy, pro které byl obviněný před mimořádný lidový soud pohnán. Na jiné jeho trestné činy nemá tudíž být brán zřetel. Budou-li stíhány později v řízení před mimořádným soudem lidovým nebo před soudem řádným, případně státním nebo ^{před} krajským soudem příslušným pro souzení vojenské zrady, budiž při výměře trestu vzat zřetel na trest na svobodě mimořádným lidovým soudem už uložený.

3) Řízení před mimořádným lidovým soudem nesmí být zdržováno zjišťováním nároků na náhradu škody trestným činem způsobené.

4) Zjištění spoluviníků nebudiž sice opomenuto, avšak vynesení a výkon rozsudku se tím nemá oddalovat.

5) Po ukončení průvodního řízení zhodnotí veřejný žalobce jeho výsledky a podá svůj konečný návrh. Na to udělí předseda slovo obžalovanému a jeho obhájci k přednesení obhajoby. Odpoví-li veřejný žalobce na jejich vývody, mají obžalovaný a jeho obhájce právo na poslední slovo.

PRESIDENT
ČESKOSLOVENSKÉ REPUBLIKY

§ 28.

1) Poté se usnese soud v neveřejné poradě na rozsudku, řídě se při tom příslušnými předpisy o řízení řádném, pokud tento dekret neustanovuje jinak.

2) Není-li u zločinu, na který tento dekret ukládá trest smrti, výrok o vině odsouzeného jednohlasný, anebo dospěl-li soud k názoru, že byly zjištěny takové okolnosti, že by trest smrti byl nepřiměřeně přísný, může soud uložit trest těžkého žaláře od dvaceti let až na doživotí, a za předpokladů označených v § 15.odst.2. užití i tohoto ustanovení.

3) Rozsudek budiž ihned vyhlášen ve veřejném zasedání soudu.

§ 29.

O řízení před mimořádným lidovým soudem sepíše se zápis podle předpisů o řízení řádném. Tento zápis podepíše všichni členové senátu a zapisovatel.

§ 30.

1) Proti rozsudkům mimořádných lidových soudů není opravných prostředků. Žádost o milost kýmkoli podaná nemá odkladného účinku.

2) Trest smrti se vykoná zpravidla do dvou hodin po vyhlášení rozsudku. Na výslovnou prosbu odsouzeného může lhůta býti

PRESIDENT
ČESKOSLOVENSKÉ REPUBLIKY

- 22 -

prodloužena o další hodinu. Konalo-li se řízení v nepřítomnosti obžalovaného, provede se rozsudek smrti do čtyřiaadvaceti hodin po dopadení odsouzeného.

3) Mimořádný lidový soud může také rozhodnout, že trest smrti se vykoná veřejně. Učiní tak zejména, když surový způsob, jímž byl zločin spáchán, nebo zvrhlá povaha pachatele, počet jeho zločinů nebo jeho postavení mluví pro veřejný výkon rozsudku. V tomto případě může soud, aby se zajistila veřejnost výkonu trestu, lhůtu dvou hodin prodloužiti, ne však nad dvacetčtyři hodiny.

U s t a n o v e n í   p ř e c h o d n á
a   z á v ě r e č n á .

§ 31.

1) Ustanovení zákona ze dne 3.května 1934 č.91 Sb.z.a n. o ukládání trestu smrti a o doživotních trestech pro zločiny trestné podle tohoto zákona neplatí.

2) Ustanovení zákona ze dne 11.března 1931 č.38 Sb.z.a n. o trestním soudnictví nad mládeží zůstává v platnosti.

§ 32.

Účinnost tohoto dekretu se stanoví ode dne vyhlášení

PRESIDENT
ČESKOSLOVENSKÉ REPUBLIKY

na dobu jednoho roku, leč by jej příslušné zákonodárné insti-
tuce československé změnilly nebo doplnily a nebo dobu jeho
účinnosti zkrátily nebo prodloužily.

§ 33.

Provedením tohoto dekretu se pověřují všichni členové
vlády.

Jan Lánský
Stanislav Beneš
Generální sekretář
Jan Masaryk
Jan Křížek
Jan Křížek
Heřt. ra. min. Karel
Heřt. ra. min. Karel